

Sunnuntai.

Nimessä on taikaa. Heti kun kuulin, että uuden lehden nimeksi tulisi *Sunnuntai*, ailahti sydämeni ilosta. Tämä on inspiroitu nimi, ajattelin, vaatimaton ja yksinkertainen, mutta voimakas ja ylevä. Se on enteenä hyvä. Tämä lehti saavuttaa kannatusta ja menestystä. Se on puhuva Suomen kansalle asioista, jotka ovat sille tärkeitä tietää, ylen tärkeitä ajatella. Levitköön laajalle *Sunnuntai*.

Sunnuntai on auringon päivä ja herran päivä. Suomalainen sana sunnuntai on sukua ruotsalaiseen söndag, saksalaiseen sonntag, englantilaiseen sunday. Sun-day merkitsee auringon päivä (saks. Sonnen-tag). Sunnuntaipäivän nimi romanilaisissa kielissä on »herran päivä»: esim. ranskalainen dimanche johtuu latinalaisesta domini dies. Sunnuntai on pyhitetty auringolle ja samalla siis aurinkokunnan herralle ja jumalalle, jonka ulkonainen symboli luonnossa aurinko on.

Kristikunnassa sunnuntai, vastaten juutalaisten sabbattia, on omistettu levolle. Sunnuntaina ollaan, joitakuuta poikkeuksia lukuunottamatta, vapaita aineellisesta työnteosta, ja sinä päivänä palvellaan jumalaa erityisillä juhlamenoilla. Onkohan tällä tahdottu osottaa, että jumala on levon ja huolista vapaan työttömyyden jumala ja että kaikenlainen työskentely ja raataminen kuuluu aineellisen maailman kirouksiin? Sitä minun ei tekisi mieli uskoa. Kristikunta ymmärtääkseni ei asiaa ajattele. Sunnuntai lepopäivänä on sen mielestä oivallinen käytännöllinen keksintö yhteiskunnallisessa elämässä: minne joutuisivat ihmiset ja mikä jäisi kotieläinten kohtaloksi, ellei seitsemäs päivä viikossa olisi lepopäivä? Mutta vaikka lepopäivä onkin pyhitetty jumalalle, ei liene silti tahdottu väittää, että jumala olisi vain sunnuntaijumala. Sellainen käsitys jumalasta olisikin epäilemättä aivan harhaan joutunut.

Jo meidän luonnollinen vaistomme sanoo, että työ ei ole kirousta. Mitä olisi elämä ilman työtä? Työ on inhimillisen elämän siunaus. Kauniisti sanoivat vanhat indialaiset viisaat, että jumalat urheilevat ja leikkivät luodessaan maailmaa. Työ on jumalien ilo ja nautinto. Taivaissa ei laiskotella, mutta työtä tehdään siellä samalla ilolla ja innolla kuin lapsi leikkii. Taivas onkin siinä, missä työ on leikiksi muuttunut. Jumala ei ole laiskuuden, vaan iloisen ahkeruuden jumala.

Kristityt, jotka ovat valinneet auringon jumalan, jota myös logokseksi ja kristukseksi kutsutaan, siksi jumalaksi, jota he erikoisesti tahtovat palvella, ovat tällä ikäänkuin osottaneet ja tunnustaneet nousseensa sen harhaanvievän käsityksen yli, että työ olisi kirousta ja palanneensa takaisin ikivanhaan käsitykseen jumalien leikistä. Polvistuessaan kristuksen edessä he kiittävät elämän jumalaa työn siunauksesta.

Lukija tuntee ehkä halua nuhdella minua siitä, että käytän niin paljon tuota vanhanaikuista sanaa jumala. Pyydän anteeksi, jos sillä olen valistuneita loukannut, mutta löydän mielestäni vanhoista sanoista ja käsitteistä paljon kätkeytyä viisautta. Niinpä tästä jumala-sanastakin.

Sangen monet uskovat, että jumala on pelättävä olento, jonka käskyjä ja kieltoja hartaalla vavistuksella pitäisi totella, ettei joutuisi hänen rankaisevan vihansa uhriksi. Ja monet uskovat myös, että tämä on se aurinkokunnan logos, jota kristityt palvelevat. Siinä kohden tahtoisin nyt tehdä pienen huomautuksen.

Jo meidän luonnollinen vaistomme sanoo, että semmoisella teolla, jonka teemme rangaistuksen pelosta tai palkinnon toivosta, ei ole siveellis-inhimillistä arvoa. Koira tottelee kasvattajansa käskyä sokeripalan tai hyväilyn toivosta tai piiskanlyöntiä peläten. Mutta ihminen, joka tuntee inhimillisyytensä, on vapaa. Hän tekee oikein ja hyvin oikean ja hyvän itsensä takia. Hän palvelee jumalaa, jota eläin ei osaa.

Sillä mitä jumala on käytännöllisesti katsoen (en puhu nyt teologisesti)? Jumala on se tieto ihmisen sisässä, joka sanoo hänelle: tee mitä on oikein ja hyvää, ja se voima, joka antaa hänelle kyvyn sitä tehdä. Auringon herra asuu meidän sisässämme ja hänen valonsa valaisee meidän tajuntamme, kun häneen uskomme.

Kun siis kristityt ovat omaksuneet auringon herran jumalakseen, ovat he sillä tahtoneet tunnustaa olevansa vapaita ihmisiä, jotka tekevät oikein ja hyvin rakkaudesta oikeaan ja hyvään.

Sanoihan Jeesuskin nimenomaan, että ihmisen poika on sabbattin herra, että sabbattina saa tehdä hyvää ja että sabbattina tulee menetellä sisäisen oikeuden tunnon mukaisesti (Matt. ev. 12: 1-12). »Sabbattina, sunnuntaina», s.o. siinä elämänsäityksessä, jossa auringon herraa palvellaan. Elämä on silloin auringon jumalan, logoksen eli kristuksen palvelemista, ja koko elämä on kuin *sunnuntai*

...

Sunnuntai . . .

Nimessä on taikaa. Olkoon *Sunnuntai* uuden Suomen enteitä, olkoon osaltaan mukana sitä luomassa!

Suomen sunnuntai – uusi aika, uudet olot, uusi sivistys, uusi kansa. Työn sunnuntai ja vapaan miehuuden sunnuntai.

Pekka Ervast.

(*Sunnuntai* 1915, Näytenumero, Helsingissä 5. joulukuuta 1915, s. 2, palsta 6, s. 3, palsta 1).